

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/59/2013
Identifikačné číslo spisu:	1010201171
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1010201171.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa : Ing. M. H., Z., zastúpeného JUDr. Máriou Cagalovou, advokátkou, Poľovnícka 2040/10, Nové Mesto nad Váhom, proti odporcovi: JUDr. Peter Sopko, so sídlom Paulínska č. 24, 917 01 Trnava správca konkurznej podstaty úpadcu AMAVIKU, spol. s r. o., Kasárenská 7, 911 05 Trenčín, o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. mája 2013 č. k. 10Cb26/2010-255, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. mája 2013 č. k. 10Cb26/2010-255 z r u ť a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Návrhom na začatie konania, podaným na Krajský súd v Bratislave dňa 16. 06. 2010, sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu AMAVIKU, spol. s r. o., finančnú čiastku 4 091,96 (123 274,40 Sk) a 500,-- eur z dôvodu, že bol Krajským súdom v Bratislave vyzvaný v zmysle § 19 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní na podanie vylučovacej žaloby.

Uznesením zo dňa 29. 03. 2012 súd pripustil zmenu petitu návrhu v tom znení, že navrhovateľ sa domáha vylúčenia finančnej čiastky 7 101,66 eur (213 944,40 Sk) a 500,-- eur zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 09. 2003 č. k. 4K/17/03 bol na majetok úpadcu AMAVIKU, spol. s r. o., vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený Mgr. Andrej Maar. Podľa súpisu konkurznej podstaty úpadcu odporca zaradil do súpisu aj finančnú hotovosť 247 944,40 Sk a 500,-- eur. Dňa 29. 04. 2003 vykonal Okresný úrad justičnej polície PZ, Trenčín, prehliadku v priestoroch spoločnosti úpadcu, pri ktorej boli odňaté okrem iného veci, ktoré sú predmetom tohto sporu. O vykonaní prehliadky a odňatí vecí svedčí protokol o vykonaní prehliadky ČVS.KUJP-XX/OVEK-XXXX zo dňa 29. 04. 2003. Ako miesto nálezu odňatých bankoviek je v predmetnom protokole uvedená kancelária č. 27 a uvedené sú

spolu s ďalšími vecami pod poradovým číslom 14/1 až 18/14. Z nájomných zmlúv, predložených navrhovateľom, súd zistil, že spoločnosť Omega Trade, s. r. o., uzatvorila dňa 01. 04. 2003 ako prenájomca tri zmluvy o nájme nehnuteľnosti, a to so spoločnosťou BB - CORPORATION, spol. s r. o., so spoločnosťou AMAVIKU, spol. s r. o. a Ing. M. H., t. j. navrhovateľom. Pokiaľ ide o administratívnu budovu, spoločnosti BB - CORPORATION, spol. s r. o., prenajala kanceláriu na 2. posch. 2 ks, spoločnosti AMAVIKU, s. r. o., prízemie a navrhovateľovi kanceláriu 1. posch. 1ks č. 7. Podľa čl. II. bod 4 všetkých zmlúv bol účel nájmu vykonávanie administratívnej a skladovej činnosti. Dopytom na Prezídium Policajného zboru, Národná kriminálna agentúra, Expozitúra Stred, Banská Bystrica, súd zistil, že Ing. M. H. je trestne stíhaný a čo sa týka zaistenej finančnej hotovosti pod položkou 14/1, v protokole je uvedená kancelária č. 27, o čom svedčí aj rukopis vykonanej prehliadky. Predmetné finančné prostriedky boli zaradené do súpisu konkurznej podstaty odporcu. Súd sa prejudiciálne zaoberal s otázkou vlastníctva finančných prostriedkov. Podľa názoru súdu skutočnosť, že finančné prostriedky boli uložené v kancelárii, ktorú podľa zmluvy užíval navrhovateľ ako fyzická osoba, nie je dôkazom o jeho vlastníctve. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno na preukázanie tejto skutočnosti, keďže nepreukázal pôvod finančných prostriedkov, ani ako ich získal a ani neoznačil žiadne dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Výpočutý svedok nevedel potvrdiť, že v kancelárii, ktorú podľa zmluvy užíval navrhovateľ, boli finančné prostriedky odňaté príslušníkmi polície, o tejto skutočnosti vedel svedok len sprostredkovane. Zo svedeckej výpovede teda iba vyplynulo, že kanceláriu č. 17 si navrhovateľ prenajal ako fyzická osoba. Navrhovateľ však nepreukázal, že kanceláriu používal len na súkromné účely, ako aj veci v nej sa netýkali úpadcu. Akú administratívnu a skladovú činnosť v kancelárii navrhovateľ ako fyzická osoba vykonával, v konaní nepreukázal, a preto nie je možné vyvodiť, že v kancelárii č. 17 boli len osobné veci navrhovateľa. Napokon súd poukazuje na písomný návrh navrhovateľa, v ktorom uviedol, že finančné prostriedky boli v kancelárii úpadcu, ktorú používal v rámci plnenia úloh. Teda až v priebehu konania začal navrhovateľ tvrdiť, že išlo o „jeho kanceláriu“. Taktiež navrhovateľ nepreukázal ohľadne nachádzajúcej sa cudzej meny 500,-- eur ich pôvod, t. j., že sa jednalo o jeho súkromnú záležitosť a nešlo o obchodnú aktivitu spoločnosti.

Prvostupňový súd dospel k právnomu záveru, že správca konkurznej podstaty postupoval v súlade so zákonom a vzhľadom na protokol o vykonaní prehliadky v priestoroch AMAVIKU, s. r. o., oprávnené zahrnul s poznámkou do súpisu aj tieto finančné prostriedky. Skutočnosť, že peniaze sa nenachádzali v pokladni, resp. v priestoroch na prízemí, ktoré podľa zmluvy užívala AMAVIKU, s. r. o., nie je dôkazom o tom, že nepatrili spoločnosti. V konaní ani nebolo vyvrátené, že by finančné prostriedky nepatrili spoločnosti vzhľadom na stav pokladne a neprehľadnú finančnú situáciu v spoločnosti. Preto súd návrh zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní. Odporcovi trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ odvolanie a uviedol, že sa nestotožňuje z jeho právnymi závermi o neunesení dôkazného bremena o preukázaní pôvodu finančných prostriedkov, resp., že neoznačil žiadne dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. V konaní uviedol, že sa jednalo o finančné prostriedky z jeho výplat, ktoré sa dali preukázať z účtovníctva odporcu. Ak jeho vysvetlenie súdu nepostačovalo, mal súd v zmysle § 120 O. s. p. vykonať dôkaz - predloženie celého účtovníctva úpadcu od polície, pretože nie navrhovateľ, ale súd má prostriedky na to, aby polícia tieto účtovné doklady dala do takého poriadku, v akom boli, keď ich pri prehliadke z prenajatých priestorov úpadcu odviezli. Polícia prehľadávala priestory bez prítomnosti majiteľa nehnuteľnosti, ako aj bez prítomnosti konateľa úpadcu. Jediným dôkazom, odkiaľ boli finančné prostriedky odňaté, je fotodokumentácia, ktorú vyhotovila polícia a protokol z prehliadky, z ktorého jednoznačne vyplýva, že odobraté finančné prostriedky boli uložené oddelenie od peňazí patriacich úpadcovi, ktoré mal tento uložené v pokladni a trezore na prízemí nehnuteľnosti. V protokole bolo chybné uvedené číslo kancelárie, a to č. „27“, správne malo byť „17“, pretože takýto počet kancelárií sa ani v budove nenachádzal.

Súd v celom konaní nežiadal od navrhovateľa, aby preukázal, akú činnosť v kancelárii vykonával, pritom odôvodnení napadnutého rozsudku poukazuje na túto skutočnosť, resp. neunesenie dôkazu zo strany

navrhovateľa ohľadne vlastníctva odňatých bankoviek, nachádzajúcich sa v kancelárii na 1. poschodí, kde úpadca nemal kancelárie. Pokiaľ súd v rozsudku ďalej poukazuje na to, že ani v časti vlastníctva piatich bankoviek v celkovej sume 500,-- eur navrhovateľ nepreukázal pôvod peňazí, ani že spoločnosť nevedla účet v cudzej mene, resp. že plánovaná cesta bola jeho súkromnou záležitosťou a nešlo o obchodnú aktivitu spoločnosti, žiadnym iným spôsobom ako účtovníctvom úpadcu sa táto skutočnosť nedala preukázať. Polícia však ani na viaceré jeho požiadavky, ako aj jeho právnej zástupkyňi odmietala vydať účtovné doklady úpadcu. Dokonca ich odmietla vydať i novému správcovi s odôvodnením, že sú potrebné pre ďalšie konanie v trestnej veci, čoho dôkazom je odpoveď zo dňa 09. 02. 2009 na č. 1. 10. Keďže účtovníctvo úpadcu nebolo zo strany polície predložené, nebolo možné inak túto skutočnosť preukázať, ako len jeho svedeckou výpoveďou. Nemôže tiež súhlasiť s tvrdením súdu, že skutočnosť, že peniaze sa nenachádzali v pokladni, resp. v priestoroch na prízemí, ktoré podľa zmluvy užívala spoločnosť AMAVIKU, s. r. o., nie je dôkazom, že finančné prostriedky neboli vlastníctvom spoločnosti. Práve naopak je to jednoznačným dôkazom, že jej nepatrili. Načo by sa potom viedlo účtovníctvo, keď by sa prostriedky nachádzajúce sa v priestoroch spoločnosti považovali za jej vlastníctvo, aj keď neboli riadne záúčtované tak, ako to tvrdí súd. Taktiež súd nemohol sa odvolávať na znalecký posudok, keď bol spochybnený a ani si nepreveril, či je už prepracovaný. Preto opierať rozhodnutie o napadnutý znalecký posudok, je v rozpore so zákonom. Samotné fotografie z prehliadky dokazujú, že osobné veci, ako aj uvedené finančné prostriedky boli odňaté práve z kancelárie, ktorú mal odvolateľ prenajatú. Súd vôbec nebral do úvahy čestné prehlásenie bývalej účtovníčky úpadcu, v ktorom prehlásila, že úpadca mal všetku svoju hotovosť na prízemí administratívnej budovy v pokladni a v trezore. Taktiež z účtovníctva úpadcu nevyplyvalo, že by spoločnosti chýbali nejaké finančné prostriedky. Bývalý správca konkurznej podstaty podal niekoľko trestných oznámení, a ak by u úpadcu chýbali nejaké finančné prostriedky, tak by ich bol žiadal. Peniaze boli jednoznačne políciou zobrať z kancelárie, ktorú užíval výlučne navrhovateľ, čo dokazujú i fotografie, na ktorých sú zdokumentované okrem týchto finančných prostriedkov i jeho osobné veci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, navrhuje napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že jeho návrhu bude vyhovieť v celom rozsahu, resp. odvolací súd vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu sa vyjadril odporca a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru krajský súd v predmetnej veci správne vyhodnotil skutkový stav veci a po dostatočnom vykonanom dokazovaní správne dospel k záveru, ak návrh navrhovateľa zamietol ako nedôvodný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Predmetom odvolania je navrhovateľom uplatnené právo v zmysle § 19 ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej ZKV). Súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene. Správca konkurznej podstaty zaradi do súpisu konkurznej podstaty každú vec, pohľadávku alebo právo majúce majetkovú hodnotu, o ktorých má za to, že patria alebo môžu patriť do podstaty, aj keď je tu pochybnosť, či do podstaty skutočne patria (§ 19 ods. 1 ZKV).

Prvostupňový súd mal z vykonaného dokazovania (z protokolu o vykonaní prehliadky) za preukázané, že správca konkurznej podstaty úpadcu - AMAVIKU, spol. s r. o., Kasárenská 7, 911 05 Trenčín, oprávnene zahrnul do súpisu konkurznej podstaty v zmysle ust. § 6 ods. 2 ZKV predmetné finančné prostriedky, a preto podanú vylučovaciu žalobu zamietol ako neopodstatnenú.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a

ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazných prostriedkov je potrebné vykonať, rozhodne súd (§ 120 ods. 1 O. s. p.).

Účastníci konania majú povinnosť tvrdenia, t. j. povinnosť uvádzať rozhodujúce skutočnosti a súčasne majú dôkaznú povinnosť. Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania. (§ 122 ods. 1 O. s. p.).

Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O. s. p.).

Vykonanie súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty je jednou zo základných úloh správcu konkurznej podstaty. Súpis podstaty tvorí právny podklad pre speňažovanie majetku patriaceho do podstaty; speňažený môže byť len ten majetok, ktorý bol spísaný a správca je povinný speňažiť celý spísaný majetok, iba že by bol zo súpisu zákonom stanoveným spôsobom vylúčený.

Vylučovacia žaloba sa spravidla opiera o vlastnícke právo. Prvostupňový súd sa prejudiciálne v odôvodnení rozsudku zaoberal aj otázkou vlastníctva sporných finančných prostriedkov a vzhľadom na existujúci protokol o vykonaní prehliadky (č. l. 11, 113) v priestoroch spoločnosti AMAVIKU, spol. s r. o. a mal za to, že správca oprávnene zahrnul s poznámkou do súpisu podstaty aj tieto finančné prostriedky. Skutočnosť, že peniaze sa nenachádzali v pokladni, resp. v priestoroch na prízemí, ktoré podľa zmluvy užíval úpadca - AMAVIKU, spol. s r. o., Trenčín, nie je dôkazom o tom, že nepatrili spoločnosti. Podľa názoru súdu v konaní nebolo vyvrátené, že by finančné prostriedky nepatrili obchodnej spoločnosti.

Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že Protokol o vykonaní osobnej - domovej prehliadky zo dňa 29. 04. 2003 ČVS.KUJP-95/OVEK-2002 bol spísaný v dôsledku trestného konania vedeného voči osobe Ing. Adriánovi Kuricovi, ktorý bol zároveň konateľom úpadcu. Prehliadka orgánmi činnými v trestnom konaní bola vykonaná aj v priestoroch budovy - v sídle spoločnosti AMAVIKU, spol. s r. o., Kasárenská 7, 911 05 Trenčín. Protokol obsahuje menovite zoznam vecí a položiek, ktoré boli zaistené. Zadržaná bola aj finančná hotovosť - bankovky v slovenskej mene v sume 247 944,40 Sk, resp. 7 101,66 eur v zmysle pripustenia zmeny petitu návrhu uznesením zo dňa 29. 03. 2012 a bankovky v sume 500,-- eur, a to v kancelárii na 1. poschodí označenej pod č. „27“. Správne sa jednalo o č. 17. Súčasne zadržané a vydané orgánom činným v trestnom konaní boli aj účtovné doklady úpadcu (odberateľské faktúry, dodávateľské faktúry, pokladňa, denníky, interné doklady, bankové výpisy, skladové karty).

Podľa nájomnej zmluvy č. 2003/05 zo dňa 31. 03. 2003 mal navrhovateľ ako fyzická osoba prenajaté od prenajímateľa - OMEGA TRADE, s. r. o., Brnianska 2, 911 57 Trenčín, nebytové priestory- kanceláriu na 1. poschodí lks na Kasárenskej 7, Trenčín, za účelom vykonávania administratívnej a skladovej činnosti (č. l. 82). Odporca mal v zmysle nájomnej zmluvy č. 2003/04 zo dňa 31. 03. 2003 od toho istého prenajímateľa prenajatú časť nehnuteľnosti na Kasárenskej 7, Trenčín, a to administratívnu budovu - prízemie a ako aj skladové priestory uvedené v článku I. bod 2. písm. a/ až e/ zmluvy (č. l. 78). Finančná hotovosť bola zaistená v kancelárii na 1. poschodí v priestore, ktoré užíval v zmysle nájomnej zmluvy výlučne navrhovateľ ako fyzická osoba a táto skutočnosť vyplýva aj z odôvodnenia súdu prvého stupňa. O tom, že navrhovateľ ako fyzická osoba mal kanceláriu na prvom poschodí, je zrejmé aj zo svedeckej výpovede (zápisnica o pojednávaní z 25. 05. 2013 č. l. 251).

Z obsahu spisu ďalej je možné dôvodiť, čo potvrdil aj odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 23. 07. 2010 (č. l. 9), že predmetné finančné prostriedky v dôsledku spornosti ich vlastníctva boli zložené do súdnej úschovy na Okresnom súde v Trenčíne sp. zn. 26 U 3/2005. Z listu Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, oddelenie vyšetrovania Banská Bystrica, pracovisko Žilina zo dňa 09. 02. 2009 ČVS: K.4 a listu zo dňa 08. 08. 2012 (č. l. 10, 113) ďalej vyplýva, že zadržané účtovné doklady úpadcu neboli správcovi konkurznej podstaty vydané v dôsledku trestného konania vedeného v trestnej veci pod ČVS: PPZ-XX/BOK-S-I-XXXX a vzhľadom na ich rozsah a prebiehajúce a

dosiaľ neukončené vyšetrovanie nie je možné ich vydať, ale bolo súdu umožnené nahliadnuť do nich v tomto trestnom konaní. Z čestného prehlásenia bývalej účtovníčky úpadcu S. V. zo dňa 20. 03. 2012 (č. l. 66) je nepochybné, že spoločnosť AMAVIKU, spol. s r. o., Trenčín, mala všetku finančnú hotovosť na prízemí administratívnej budovy v pokladnici a v trezore.

Prvostupňový súd v spornom prípade nepostupoval v súlade s ustanovením § 118 ods. 2 O. s. p. a neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Napriek tomu, že navrhovateľ namietal, že sa jednalo o jeho vlastné finančné prostriedky, ktoré aj boli zadržané v jeho kancelárii a nie v priestoroch úpadcu bez jeho prítomnosti, ako aj bez účasti úpadcu, a preto bez doloženia celého účtovníctva úpadcu nie je možné preukázať jeho, resp. vlastníctvo úpadcu k sporným peňažným prostriedkom. Súd bez doplnenia dokazovania ohľadne sporných skutočností v zmysle § 120 O. s. p. a vyhodnotenia uvedených dôkazov v zmysle § 132 O. s. p. vychádzal len z protokolu o vykonaní domovej prehliadky, pričom orgány činné v trestnom konaní pri zadržení a odňatí vecí neskúmali, komu jednotlivé nebytové priestory patria, čo je zrejmé z obsahu protokolu a doloženej fotodokumentácii a ako aj tú skutočnosť, že zaistené finančné prostriedky sa nachádzali v hotovosti mimo pokladne a trezoru úpadcu. Keďže v konaní neboli predložené kompletne účtovné doklady, a ktoré nemal k dispozícii ani správca konkurznej podstaty pri spisaní majetku úpadcu, nie je možné vyvodiť jednoznačný právny záver, že sa jednalo o finančnú hotovosť úpadcu, len preto, že navrhovateľ bol konateľom úpadcu a vo svojich prenajatých priestoroch vykonával aj činnosť pre odporcu, vyplývajúcu z jeho funkcie ako konateľa právnickej osoby. Bez povšimnutia a právneho zdôvodnenia ostala aj namietaná skutočnosť, že v rozhodnom období odporca nemal zriadený zahraničný účet, resp., že nevykonával zahraničnú obchodnú činnosť a zaistené bankovky v počte 5 kusov v celkovej sume 500,-- eur, v tom čase (v roku 2003) v cudzej mene boli taktiež správcom zahrnuté do konkurznej podstaty úpadcu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p., v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne aj o trovách konania.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.